

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskerens Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Rønne
kommunale skolevæsen

Skoleåret 1965-66

Beretning

om

Rønne kommunale skolevæsen

for skoleåret

1. august 1965 til 31. juli 1966

ved

stadsskoleinspektør H. Benthin

C. E. B. TRYK . RØNNE

Skolevæsenets tilsyn, ledelse m. v.

Skolekommissionen.

Valgt af byrådet:

Bogholder *Kai Larsen*, formand.
 Handeltgartner *Kn. W. Johansen*.
 Bogholder fru *J. Weyhe*.

Valgt af forældrene:

Forretningsbestyrer *J. Juel Jensen* (Østre Skole).
 Manufakturhandler *Ove Nielsen* (Aavangsskolen).

Skoleudvalget.

Bogholder *Kai Larsen*, formand.
 Handeltgartner *Kn. W. Johansen*.
 Bogholder fru *J. Weyhe*.
 Maskinarbejder *Ib Hansen*.
 Fru *E. Glarbo*.

Ungdomsskoleudvalget.

Valgt af byrådet:

Handeltgartner *Kn. W. Johansen*.
 Fru *E. Glarbo*.

Valgt af fællesrådet:

Lærer *Emil Christensen*.

Valgt af Dansk Arbejdsgiverforening:

Driftsleder *H. Staffensen*.

Valgt af Dansk Arbejdsmands- og

Specialarbejder Forbund:

Fagforeningsformand *Hans Otto Jensen*

Skoleledere:

Østre Skole: Stadsskoleinspektør *H. Bentzen*.
 Træffetid hver skoledag kl. 11–12, telf. 344.

Aavangsskolen: Skoleinspektør *Sv. Rassing*.
 Træffetid hver skoledag kl. 11–12, telf. 1961.

Tale- og høreundervisning:

Tale- og hørekonsulent *Poul M. Møller*, telf. Aakirkeby 666.

Lærerrådernes formænd:

Fælleslærerrådet: Viceinspektør *V. Klyver-Poulsen*.
 Østre Skoles lærerråd: Lærerinde frk. *E. Guldbammer Schmidt*.
 Aavangsskolens lærerråd: Overlærer *T. Vesløv*.

Erhvervsvejledning:

Erhvervsvejleder *P. Bekker Nielsen*, arbejdsanvisningskontoret, Ellekongstræde 4,
 træffes tirsdag og torsdag kl. 14–17.30 samt fredag kl. 19–20, telf. 3033.

Skolelæge:

Skolelæge fru *Grethe Neerborg Kjølner*.
 Træffes normalt: Østre Skole: 1. og 3. fredag i måneden kl. 8–9, telf. 393.
 Aavangsskolen: 2. og 4. torsdag i måneden kl. 8–9, telf. 1961.

Sundhedsplejersker:

Østre Skole: Frk. *E. M. Espersen*, kl. 8–8.30, telf. priv. 336.Aavangsskolen: Frk. *K. M. Clausen*, kl. 8–8.30, telf. priv. 1872.

Skoletandklinik. Østre Skole, telf. 393:

Klinikchef: Fru *Birte Holm*.Børnetandlæge fru *Helle Pilegaard*.Klinikassistent fru *Helene Rasmussen*.Klinikassistentelev frk. *Grethe Thorsen*.Klinikassistentelev frk. *Bente Olsen*.

Skolesekretær:

Fru. *D. Kaalund-Jørgensen*, Østre Skole.

Mandag – fredag kl. 9–12, telf. 344.

Skolebetjente:

Østre Skole: *O. Aakjær*, telf. 231.Aavangsskolen: *Svend Aa. Petersen*, telf. 1994.

Oversigt over elevtallet i skolerne i Rønne 1. september 1965

	Fra Rønne kommune								Fra andre kommuner	I alt
	Under u-pligtig alder		I u-pligtig alder		Over u-pligtig alder		I alt			
	Dr.	Pg.	Dr.	Pg.	Dr.	Pg.	Dr.	Pg.		
Kommuneskolerne:										
Østre Skole	0	2	349	303	89	85	438	390	13	841
Aavangsskolen	0	1	326	327	70	74	396	402	43	841
I alt	0	3	675	630	159	159	834	792	56	1682
Statsskolen	0	0	0	0	42	41	42	41	164	247
Rønne Privatskole . .	1	3	65	60	19	20	85	83	80	248
Externatskolen	0	0	5	4	2	0	7	4	31	42
I alt i byens skoler . .	1	6	745	694	222	220	968	920	331	2219

Det kommunale skolevæsen:

Nyvalget af skoletilsyn i forbindelse med kommunalrådsvalget i foråret 1966 medførte ingen ændring, hvad formen angår, idet den nye kommunalbestyrelse ved sit første møde ikke tog beslutning om oprettelse af skolenævn, og der ved indkaldelse til afstemningsmøde blandt forældrene herom ikke var mødt det tilstrækkelige antal som basis for afstemning (25 %), hvorefter resultatet blev, at skoletilsynet i de næste 4 år fortsat udøves af en skolekommission, valgt af kommunalbestyrelsen, suppleret med én forældrerepræsentant for hver skole, valgt af og blandt forældrekredsen. Som forældrerepræsentanter genvalgtes for Østre Skole forretningsbestyrer J. Juel Jensen med aut. installatør J. Henriksen som suppleant og nyvalgtes for Aavangsskolen bankkasserer Robert Andersen med manufakturhandler Ove Nielsen som suppleant. Sidstnævnte er siden på grund af Robert Andersens bortrejse fra byen indtrådt i skolekommissionen. Med hensyn til de øvrige medlemmer af skoletilsynet henvises til fortegnelsen foran i beretningen.

Fra skolens side imødeser vi fortsat godt samarbejde med vore myndigheder om løsning af de opgaver, der vil komme til at foreligge, både af økonomisk og pædagogisk art, ligesom vi håber, at vi i forening sammen med forældrene kan fremme samarbejdet til gavn for skolernes arbejde.

Hvad bygninger angår har skoleåret ikke bragt de store forandringer. På Aavangsskolen har man haft fornøjelsen at bebo en færdig skole efter at have færdedes sammen med håndværkere så længe, færdig dog med det forbehold, at den idrætshal, der bygges i skolens nærhed og skal dække halvdelen af dens behov for gymnastiksal, stadig er under opførelse, hvorfor det har været nødvendigt skoleåret igennem pr. bus at transportere pigerne til gymnastik i en af Østre Skoles tre sale.

Til bedste for hele skolevæsenet toges som allerede nævnt i beretningen 64/65 den nyopførte kommunale skoletandklinik i brug d. 10. september 1965, medens den officielle indvielse først fandt sted d. 30. september. Af klinikchef Mogens Poulsen, Vordingborg, formand for skoletandlægerne, der var rådgivende ved indretningen af klinikken, betegnedes den ved indvielsen som i enhver henseende velindrettet og praktisk. Desværre kunne vi ikke starte med fuldt mandskab, hvad tandlæger angår; men klinikchef fru Holm og børnetandlæge fru Pilegaard, assisteret af klinikassistent fru Rasmussen og klinikassistentelev frk. Thorsen nåede dog, både hvad behandling og instruktion i mundhygiejne angår, gennem 1.-4. klasse samt hjælpeskolen. Der henvises til klinikchefens beretning senere i årsberetningen.

Efter modtagen igangsættningstilladelse omkring 1. marts 1966 kunne man i slutningen af skoleåret tage fat på 1. etape i den planlagte udbygning af Østre Skole. Det drejer sig om forlængelse af den mindste af de to nyere gymnastiksale til normal længde. Ved en tilbygning mod syd skaffes der mere plads, så der kan foretages en tidssvarende indretning af redskabs-, bade- og omklædningsrum.

*Eleverne.***Elevernes fordeling i klasserne den 1/9 1965.**

	Østre Skole		Aavangsskolen		I alt		
	Klassetal	Elevtal	Klassetal	Elevtal	Klassetal	Elevtal	Klassekvotient
1. kl.	4	97	3	81	7	178	25,43
2. —	3	69	4	97	7	166	23,71
3. —	4	96	3	85	7	181	25,85
4. —	3	75	4	100	7	175	25,00
5. —	4	98	4	100	8	198	24,75
6. — a-linje	2	55	2	54	4	109	27,25
6. — b-linje	1	28	2	51	3	79	26,33
7. — a-linje	2	46	3	68	5	114	22,80
7. — b-linje	2	58	1	32	3	90	30,00
8. —	2	46	2	52	4	98	24,50
9. —	2	38	2	41	4	79	19,75
1. H (2.+3. trin)	1	9			1	9	9,00
2. H (4.+5. trin)	1	14			1	14	14,00
3. H (6.+7. trin)	1	15			1	15	15,00
1. real	1	19	2	44	3	63	21,00
2. real	2	42	1	21	3	63	21,00
3. real	2	36	1	15	3	51	17,00
I alt	37	841	34	841	71	1682	

Elevernes fordeling på de forskellige skoleafdelinger 1/9 1965.

Klassetrin	Østre Skole	Aavangsskolen	I alt
1.-7. kl.....	622	668	1290
8.-9. kl.....	84	93	177
Realafdelingen	97	80	177
Hjælpeskolen	38		38
I alt	841	841	1682

Afgang og tilgang i skoleåret.

Elevtal 1/8 1965	860 dr.	823 pg.
Afgang i skoleåret	14 dr.	17 pg.
Tilgang i skoleåret	16 dr.	9 pg.

Elevtal 31/7 1966 862 dr. 815 pg.

Afgang 31/7 1966:

Med ophør af skolegang	73 dr.	87 pg.
Til andre skoler	17 dr.	15 pg. *)

90 dr. 102 pg.

*) Heraf til Statssk. 1. g: 7 dr. 7 pg.
1. r: 2 dr. 4 pg.

Tilgang 1/8 1966:

Nyindskrevet i 1. kl.	75 dr.	92 pg.
Fra andre skoler	17 dr.	39 pg.

92 dr. 131 pg.

Elevtal pr. 1/8 1966 864 dr. 844 pg.

Klasse- og elevfordelingen mellem de to skoler pr. 1/8 1966 blev følgende:

Østre Skole	38 klasser: 436 dr. 406 pg. =	842 elever
Aavangsskolen	36 klasser: 428 dr. 438 pg. =	866 elever

I alt 74 klasser: 864 dr. 844 pg. = 1708 elever

Elevernes forsømmelser 1/8 1965-31/7 1966.

	Østre Skole		Aavangsskolen	
	Antal elev- dage i alt	I gennem- snit pr. elev	Antal elev- dage i alt	I gennem- snit pr. elev
På grund af sygdom	7499	8,92 dage	6489	7,73 dage
Af anden lovlig grund	457	0,54 »	378	0,45 »
Uden lovlig grund	108	0,13 »	6	0,01 »
I alt	8064	9,59 dage	6873	8,19 dage

Lærerpersonalet.

Ændringer i skoleåret.

Afsked og forflyttelse:

31/5 1966: Overlærer N. H. Ilsøe afsked på grund af svagelighed.

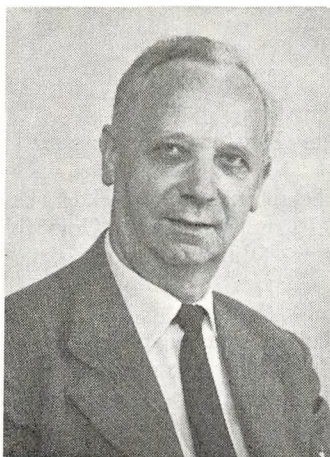
30/6 1966: Aspirant K. Andersen forflyttet til Hasle komm. skolevæsen.

31/7 1966: Lærerinde fru M. Hunneche forflyttet til Skelskør komm. skolevæsen.
Skolepsykolog John Grode ansat som medhjælper for konsulenten
for specialundervisningen i Frederiksborg Amt.

Timelærer Verner Pedersen afsked efter ansøgning.

Ansættelser:

- 1/9 1965: Lærer Tue Vesløv, Rønne, ansat som overlærer.
 1/12 1965: Tale- og hørelærer Poul M. Møller, Odense, ansat som tale- og hørekonsulent.
 1/1 1966: Aspirant Fl. Berg, Rønne, fast ansat.
 1/6 1966: Lærer A. Skovrind Nielsen, Rønne, ansat som overlærer.
 1/8 1966: Aspirant Børge Sørensen, Rønne, fast ansat.
 Overlærer fru L. Langberg, Svaneke, ansat som overlærer.
 Lærerinde frk. I. M. Guld, Thorshavn, ansat som fast lærerinde.
 Lærerinde fru Karen Christensen, Rønne, ansat som fast lærerinde.
 Lærerinde frk. Bodil Gam, Silkeborg, ansat som aspirant.
 Lærerinde fru Jette Andresen, København, ansat som aspirant.
 Lærerinde frk. Elsebeth Andresen, København, ansat som aspirant.
 Lærerinde fru Inger Tonsberg, Esbjerg, ansat som aspirant.
 Lærerinde frk. Helga Skovsberg, Esbjerg, ansat som aspirant.
 Lærerinde frk. Else Marie Jespersen, Herning, ansat som aspirant.
 Lærer Poul Egebæk, Herning, ansat som aspirant.
 Lærer Johs. Kjeldgaard, Århus, ansat som aspirant.
 Lærer Ib Verner Madsen, Silkeborg, ansat som aspirant.

Skoleinspektør N. M. Petersen.

(14/11 1899–24/6 1966)

Dagen efter, at man havde afsluttet skoleåret på Aavangsskolen, fredag d. 24. juni, modtog man meddelelse om, at dens leder, skoleinspektør N. M. Petersen, var afgået ved døden på Centralsygehuset i Rønne. Selv om hr. Petersens helbred gennem en tid havde været vakkende, og de, der kom ham på nærmere hold, nok havde indtryk af, at han i arbejdet bød sig selv lidt mere, end der var kræfter til, så kom hans død dog for de fleste uventet efter knap 2 måneders sygeleje.

Hr. N. M. Petersen blev født d. 14/11 1899 i Magleby på Møen. Han bestod lærereksamen fra Jonstrup seminarium 1920 og blev efter kortere tjenester ved et par sjællandske skoler knyttet til Rønne kommunale skolevæsen fra 1/10 1921, først som timelærer og fra 1/1 1925 som fast lærer. Den 1. januar 1940 rykkede

hr. Petersen op i viceinspektørstilling, og herfra fulgte d. 1/1 1956 udnævnelser til skoleinspektør ved Aavangsskolen.

Sammenlagt blev det en lang tjeneste ved samme skolevæsen; til 1. oktober 1966 kunne skoleinspektør N. M. Petersen have fejret 45-års jubilæum, og det havde han – med god grund – glædet sig meget til. Tjenesten, om end der kom til at mangle ca. 3 måneder i de 45 år, blev imidlertid ikke alene lang, den blev også værdifuld og frugtbringende, såvel i hans egenskab af lærer som skoleleder. Kort kan det måske udtrykkes sådan, at han ved siden af solid viden på de områder, hvorpå han bevægede sig, havde et positivt forhold til de emner, han beskæftigede sig med, og de mennesker, elever og kolleger, som han kom til at omgås.

Æret være skoleinspektør N. H. Petersens minde!

Kursus.

I et kursus i matematik (nyt stof i realafdelingen), afholdt i Aakirkeby september-oktober 1965 under ledelse af afdelingsleder Allan Christiansen, D. L. H., deltog

Hr. P. Jensen
Hr. Hakon Christensen
Hr. Flemming Berg
Hr. T. Vesløv
Hr. V. Tonsberg
Fru B. Juel Jensen
Frk. E. Birkebæk

Andre deltagere i kortere kursus:

Hr. T. Bjørn: Blokfløjte (Helsingør), børneteater (Herning), engelsk (Engelsholm højskole).
Frk. E. Gulddammer Schmidt: Asproprojektet (Unesco), historie og geografi (Roskilde–Unesco), Samtidkundskab (Granevollen, Norge–Unesco).
Frk. E. Birkebæk: Idræt (Viborg gymn.højskole), gymnastik (Sønderborg gymn.højskole).
Hr. Poul Hviid: Engelsk (London).
Fru G. Christensen: Folkeskolens fagkreds – 3.–5. kl. (D.L.H., Odense).
Hr. E. Christensen: Metalsløjde (Askov sløjdlærerskole).
Hr. H. V. Yde: Engelsk (D.L.H.), orientering (D.L.H.), engelsk fonetik (Dansk-engelsk selskab, Tune).

I skoleårets løb har der med forskellige arrangører været afholdt følgende kurser og instruktioner, hvori lærere ved skolevæsenet har deltaget:

- 6/11– 7/11 65: (Østre Skole): Kursus i historie. Instruktører: Lærer Tage Andersen, Fårevejle, lærer Ellebæk og fagkonsulent Leif Busk, København.
4/3 66: (Østre Skole): Fru Mona Pedersen, Marebæk: Principper og indhold i orienteringsundervisning i 8.–9. kl. Arr.: Lærerkredsen.
21/3 –22/3 66: (Østre Skole): Instruktionskursus i erhvervsorientering. Arr.: Direktoratet for folkeskolen.
17/5 66: (Aavangsskolen): Instruktion i bedømmelse af husgerning i 9. kl. ved skolekøkkeninspektør fru Munk Nielsen. Arr.: De bornholmske husholdningslærere.

- 20/5 66 (Aavangsskolen): Overlærer fru Agnethe Bundgaard, København: Den begyndende regneundervisning (Mængdelære). Arr.: Lærerkredsen.
- 1/6 - 2/6 66 (Aavangsskolen): Biblioteksudstilling med møder for lærere, skoleledere og skolemyndigheder ved fagkonsulent Evald Andersen, København. Arr.: Direktoratet for folkeskolen.

Lærerdagene for hele Bornholm, arrangeret af lærerkredsen, blev afholdt 11/11-12/11 65 på Aavangsskolen.

Foredragene var følgende:

- Undervisningsdirektør Hans Jensen: Aktuelle skole spørgsmål.
- Amtskonsulent P. Jacobsen: Vi planlægger og samarbejder.
- Konsulent Kristensen: Økonomi i hverdagstøjet.

I løbet af de to dage var der instruktioner i:

- Dansk i realafdelingen (overlærer A. Døssing).
- Regning i 1.-2. kl. (seminarielektor C. E. Jensen).
- Regning i 8.-9. kl. (lærer A. Torsager).
- Religion i realafd. (rektor Tolderlund-Hansen).
- Engelsk ved den nye realeks. (fagkonsulent Munkholm).
- Engelsk for begyndere (lærerne E. Cramer og Pr. Frandsen).
- Engelsk i 8.-9. kl. (overlærer frk. Boye Petersen).
- Tysk for begyndere (skoleinspektør R. Lave).
- Geografi i realafd. (seminarielektor Holmelund).
- Biologi (viceinspektør Asger Dragsholt).
- Materiale til specialundervisning (overlærer fru Chris Messell).

Fra forlagene og andre fremstillere af undervisningsmateriel var der en righoldig udstilling.

Vikarer.

Under vakance, sygdom og militærtjeneste har følgende vikarer virket:

Som helårsvikarer:

- Fru G. Rosenmeier.
- Frk. E. Johansen.
- Frk. E. Thorsen.
- Fru Grete Larsen.
- Fru E. Jacobsen.
- Fru S. Eliassen.
- Fru Åse Lis Nielsen.
- Frk. E. Olsen.
- Fru K. Yde.
- Fru S. Filholm.
- Fru Joan Andersen.
- Fru M. Jensen.
- Hr. Sv. Å. Petersen.
- Hr. Steen Løfberg Larsen.
- Hr. Carl Ilsøe.
- Frk. Elna Poulsen.
- Fru K. M. Ipsen.
- Hr. provst V. Nielsen.

Som halvårsvikarer (seminarieelever):

10/8 65–15/1 66:

Hr. Jørgen L. Knudsen (Esbjerg).
 Hr. Boye Jørgensen (Holbæk).
 Hr. Knud Toft (Odense).
 Hr. Louis Dahl (Marselisborg).
 Frk. Bodil Klougart (Marselisborg).
 Frk. Kirsten Tange (Odense).
 Frk. Gurli Hansen (Vordingborg).
 Hr. Niels Nielsen (Vordingborg).
 Hr. Leif Andreas Fabiansen (Marselisborg).
 Frk. Henny Jensigne Jensen (Holbæk).
 Frk. Alice Laurine Larsen (Haslev).
 Frk. Tove Larsen (Haslev).

17/1–23/6 66:

Hr. Ole Liisborg Hansen (Skårup).
 Hr. Jens Chr. Paisen (Haderslev).
 Hr. Preben Børge Petersen (Blågård).
 Hr. Eigild Skjærris (Jelling).
 Frk. Birte Tofte Henriksen (Skårup).
 Frk. Inger Grønborg (Vordingborg).
 Frk. Grete Hoffmann (Jelling).
 Frk. Kirsten M. Rich (Århus).
 Hr. Erik Würtz Nielsen (Frederiksberg).
 Frk. Ellen Birgitte Grøn Iversen (Haslev).
 Frk. Kirsten Jæger (Ranum).
 Hr. Bent Jørgen Bech (Nr. Nissum).
 Frk. Bonnie Petersen (Vordingborg).
 Frk. Hedda Susanne Bentsen (Haslev).
 Frk. Vivi Nysteen (Haslev).
 Frk. Ellen Petersen (Vordingborg).

For kortere tidsrum:

Overlærer frk. M. Pihl.
 Frk. Ilse Schou.
 Fru Kirsten Larsen.

Normering af lærerstillinger.

Ifølge den af undervisningsministeriet pr. 20/5 1966 for skolevæsenet godkendte normering for skoleåret 1966/67 kan der normeres i alt 76 stillinger, d. v. s. en forøgelse med 2 stillinger i forhold til 1965/66. I undervisningsministeriets skrivelse af 5/7 1966 godkendtes oprettelse af en stilling som pædagogisk leder af hjælpeskolen med løn efter lærerlønningens 5. lønningsklasse; desuden oprettedes en stilling som timelærerinde, hvorefter normeringen ved skolevæsenet pr. 1/8 1966 omfattede følgende stillinger:

2 skoleinspektører, heraf 1 stadsskoleinspektør.	29 lærere.
4 viceinspektører.	30 lærerinder.
1 konsulent for specialundervisningen (skolepsykolog).	3 timelærere.
1 tale- og hørekonsulent.	3 timelærerinder.
1 pædagogisk leder af hjælpeskolen.	2 faste vikarer.

I alt 76 stillinger.

Lærerværelset, Aavangsskolen.

Fortegnelse over lærerpersonalet 1. august 1966.

	Født	Dim.	Undervist ved Rønne skole- væsen fra		Ansæt i nuværende stilling		Tjenestelister		Skole
Stadsskoleinspektør:									
H. Benthin	1903	1925	1/1	47	1/10	51	1/4	49	Ø.
Skoleinspektør:									
Vakant.									
Viceskoleinspektører:									
P. Jensen	1904	1925	1/7	29	1/2	47	1/4	55	Ø.
Hakon Christensen	1909	1930	1/4	33	1/8	53	1/4	55	Ø.
V. Klyver-Poulsen	1921	1942	1/11	42	1/8	65	1/8	59	Aa.
G. Christensen	1917	1952	1/6	52	1/10	64	1/10	64	Aa.
1 vakant stilling (pæd. leder af hjælpeskolen).									
Skolepsykolog:									
Vakant.									
Tale- og hørekonsulent:									
P. M. Møller	1937	1959	1/12	65	1/12	65	1/12	65	Aa.
Overlærere:									
J. Ulnits	1908	1933	1/8	51	1/1	56	1/1	56	Ø.
H. Bloch	1901	1923	1/8	59	1/8	59	1/4	58	Ø.
H. Yde	1922	1944	1/8	64	1/8	64	1/1	59	Aa.
K. Kristensen	1914	1946	1/6	46	1/4	61	1/4	61	Ø.
J. Østergaard Olesen . . .	1927	1951	1/8	51	1/8	65	1/8	65	Ø.
T. Vesløv	1928	1951	1/4	55	1/9	65	1/9	65	Aa.
A. Skovrind Nielsen . . .	1923	1952	1/8	57	1/6	66	1/6	66	Aa.
Frk. K. M. Knudsen . . .	1900	1922	1/9	24	1/8	51	1/4	55	Aa.
Frk. A. Jensen	1907	1935	1/4	37	1/8	53	1/4	55	Ø.
Frk. H. Pihl	1914	1938	1/1	42	1/1	56	1/1	56	Ø.
Fru I. Mikkelsen	1911	1936	1/4	52	1/8	56	1/8	56	Ø.
Fru C. Hansen	1903	1932	1/1	54	1/7	58	1/7	58	Ø.
Fru L. Langberg	1922	1943	1/8	66	1/8	66	1/10	60	Aa.
Fru I. Ulnits	1921	1944	11/8	52	1/4	61	1/4	61	Aa.
Fru E. Ilsøe	1924	1948	1/8	51	1/8	62	1/8	62	Aa.
Fru G. Christensen	1915	1938	1/8	62	1/9	64	1/9	64	Aa.
Lærere:									
T. Bjørn	1927	1953	1/8	60	1/8	60	1/8	52	Ø.
K. H. Hansen*)	1923	1955	1/8	59	1/8	59	1/8	54	Aa.
V. Tonsberg	1935	1957	1/8	57	1/12	60	1/4	58	Aa.
E. Christensen	1933	1960	1/8	64	1/8	64	1/7	60	Aa.
Fl. Berg	1939	1962	1/8	62	1/1	66	1/8	62	Ø.
E. Ravn Nielsen	1939	1963	1/8	63	1/8	65	1/8	63	Aa.
B. Sørensen	1941	1964	1/8	64	1/8	66	1/8	64	Aa.

*) uden for nr. 1/8 66-31/7 67

Johs. Kjeldgaard (asp.)	1929	1966	1/8	66	1/8	66			Ø.
P. Egebæk (asp.)	1939	1966	1/8	66	1/8	66			Aa.
Ib Madsen (asp.)	1943	1966	1/8	66	1/8	66			Ø.

Lærerinder:

Fru A. Jørgensen	1923	1944	1/8	65	1/8	65	1/1	53	Aa.
Fru A. Rasmussen	1932	1953	1/7	62	1/7	62	1/6	55	Ø.
Fru E. Marchman	1920	1944	1/12	62	1/12	62	1/12	55	Ø.
Fru H. Marker	1933	1955	1/11	60	1/11	60	1/7	57	Ø.
Fru B. Juel Jensen	1932	1954	1/8	55	1/8	57	1/8	57	Ø.
Frk. E. G. Schmidt	1931	1955	1/8	55	1/8	57	1/8	57	Ø.
Frk. E. Birkebæk	1932	1956	1/8	56	1/8	58	1/4	58	Ø.
Fru I. M. Olsen	1931	1958	1/8	66	1/8	66	1/7	58	Aa.
Fru A. Krall-Jensen	1927	1959	1/8	61	1/8	61	1/8	59	Ø.
Fru K. Christensen	1938	1961	1/8	66	1/8	66			Aa.
Fru G. Grosell (asp.)	1942	1965	1/8	65	1/8	65			Ø.
Fru I. Tonsberg (asp.)	1939	1966	1/8	66	1/8	66			Aa.
Fru Jette Andresen (asp.)	1942	1966	1/8	66	1/8	66			Aa.
Frk. E. M. Jespersen (asp.)	1943	1966	1/8	66	1/8	66			Aa.
Frk. H. Skovsborg (asp.)	1943	1966	1/8	66	1/8	66			Aa.
Frk. B. Gam (asp.)	1944	1966	1/8	66	1/8	66			Ø.
Frk. E. Andresen (asp.)	1944	1966	1/8	66	1/8	66			Aa.

Timelærere:

P. Hviid	1940	1963	1/8	63	1/8	63			Ø.
--------------------	------	------	-----	----	-----	----	--	--	----

Virksomheden

Fra skolernes dagbøger.

Østre Skole:

1965:

- 26/8 Skoleskovture: 1.-3. kl. til Almindingen, 4.-5. kl. til Hammeren.
- 28/8 Overlæge H. Chr. Olsen holder som repræsentant for landsforeningen »Gestapo-Fangerne« foredrag om besættelsestiden for eleverne i 2.-3. real og 8.-9. kl.
- 31/8-6/9 8AB på lejrskole i Ribe under ledelse af fru B. Juel Jensen, fru H. Marker og hr. Emil Christensen.
- 8/9 Engelsk kulturattaché i København, mr. Sutherland, beser skolen og overværer engelskundervisningen.
- 22/9 Forældremøde for 8AB: Klassemøde for hver klasse, derpå redegørelse for statskontrolleret prøve fra 9. kl. og til slut beretning om lejrskolen.
- 27/10 Fagkonsulent Søren Borello, København, overværer religionsundervisningen i de større klasser.
- 4/11 Frk. E. Johansen og fru B. Juel Jensen afholder konsultationsaften for 5C's forældre.
- 29/11 Forældremøde for 9AB. Erhvervsvejleder Bekker Nielsen redegjorde for erhvervsvalg.
- 6/12-7/12 Forældredage på skolen.
- 14/12 Lærer Flemming Berg og frk. Kirsten Tange afholder forældremøde for 3C.
- 20/12 Elevrådet afholder »Sokkebal« i gymnastiksalene.
- 21/12 Afslutning før jul i klasserne. De ældre elever fra såvel Østre Skole som Aavangsskolen samledes derefter til fælles afslutning i Rønne Kirke ved pastor Fabricius.

1966:

- 12/1 Fru E. Marchman og hr. Louis Dahl afholder forældremøde for 3A.
- 25/1 Forældremøde for begge skoler på »Industrien«. Sparekassekonsulent Knud Kristensen, København, talte om »Økonomi i dagligtøjet«.
- 27/1 Besøg af norsk rejselærer, skolebestyrer Arne Kløvjan, Skage i Nomdalen. Foredrag og lysbilleder om og fra Nomdalen.
- 31/1 Oberst Henningsen, Frelsens Hær, viste film fra korpsets 100-års jubilæum og fortalte om dets arbejde.
- 2/2-3/2 Skolefest på »Industrien«. Festen indledtes med musik af et orkester under ledelse af lærer T. Bjørn og sang af skolekoret, ledet af overlærer K. Kristensen. Derefter opførte Ilab. samt enkelte elever fra 4. og 5. kl. Kai Wilhelm: »Tatertøsen«, instrueret af hr. K. Kristensen og frk. Gulddammer Schmidt og med kulisser af hr. Bjørn. Underholdningen efterfulgtes begge aftener af dans.
- 14/2 Forældremøde for 7. klasserne. Efter en redegørelse for mulighederne for fortsat skolegang vist et filmbånd om »De kortere tekniske uddannelser«, og aftenen sluttede med forældrekonsultation hos de tilstedeværende lærere.
- 15/3 Lærerne i 2. real a. afholder forældremøde. Der blev dels redegjort for en påskerejse til Tyskland, dels for valgfri fag i 3. real.
- Frk. Aksa Jensen og hr. Paisen afholder aftenkonsultation for 5B's forældre.
- 14/4 Fru A. Rasmussen afholder forældremøde for 4C. Mødet indledtes med elevernes opførelse af »Klods Hans«.

- 20/4 Forældremøde for 6C ved hr. Bjørn, der holdt foredrag om det musiske i undervisning og opdragelsen.
- 12/5 Fru E. Jacobsen og frk. Hoffmann afholder forældremøde for 1A.
- 9/6 Lærer Emil Christensen foretager én-dagstur med 8A til Ystad.
- 11/6 Udstilling af eleverarbejder.
- 22/6 Afslutning for afgangsklasserne.
- 23/6 Oprykning i nye klasser.

Aavangsskolen:

1965:

- 10/8 Skolen begynder efter sommerferien.
- 30/8 Udflugt for 3., 4. og 5. klasserne til Brændesgårdshaven.
- 30/8-5/9 8. klasserne på lejrskole i Rudbøl. Ledsagere: hr. G. Christensen, hr. B. Sørensen og fru Ulnits.
- 3/9 Udflugt til Skovly med 1. og 2. klasserne.
- 30/9 Idrætsdag på stadion sammen med Østre Skole og Klemensker skole.
- 28/10 Faginspektør S. Borello overværer undervisningen i kristendomskundskab.
- 25/11 III. real i København under ledsagelse af hr. Yde.
- 6/12-7/12 Forældredage.
- 8/12 Forsvarets Velfærdstjeneste holder foredrag og viser film for drengene i III. real, 9. og 8. klasserne.

1966:

- 12/1-13/1 Skolefest i »Industrien«. Der opførtes »Mester Lurifax« og K. Rosenberg med instruktion af hr. Klyver-Poulsen.
- 19/1 Forældremøde for 9B's forældre.
- 26/1 9B på besøg i København under ledelse af hr. Tonsberg.
- 5/2 Forældremøde for 4D's forældre.
- 10/2 Forældremøde for 7. og 8. klassernes forældre.
- 28/2 Lærer D. Rodrigues, Kenya, fungerer som gæstelærer i et tidsrum af 3 uger, specielt i engelsk, geografi og orientering.
- 7/3 Forældrekonsultation for 2B's forældre.
- 21/3 Forældremøde for 3A's forældre.
- 23/3 Forældrekonsultation for 6B's forældre.
- 22/6 Afslutning for afgangsklasserne i festsalen. Uddeling af eksamens- og afgangsbeviser samt flidspræmier. Tale af bogholder fru J. Weyhe.

Specialundervisningen m. v.

Rapport ved skolepsykolog John Grode:

I årets løb er 88 elever, 56 drenge og 32 piger, blevet underkastet skolepsykologisk undersøgelse, hvoraf 10 tidligere var undersøgt, men på ny blev generelt testet med speciel placering for øje. Fordelingen af disse 88 sager var følgende.

	Østre	Åvang		Østre	Åvang			
<i>Klassetrin: Førskolebarn ..</i>	1	0	<i>Behandlingsforslag:</i> Læsehold	11	17			
1. kl.	9	2				Læseklasse	6	4
2. kl.	8	9				Hjælpehold/-klasse	9	5
3. kl.	8	10				Externatskole	2	0
4. kl.	3	9				Skoleforsinkelse (oversidn.)	0	0
5. kl.	11	3				Børne- eller behandlingshj.	3	1
6.-7. kl.	2	9				Kostskole	1	1
8. kl. og højere	0	4				Efterskole	1	1
<i>Indstillingsårsager (ev. flere):</i>						Forsat skolegang (eft. 7. kl.)	0	3
Læseretardering	11	26				Almindelig oprykning ...	3	8
Faglige problemer (plus umodenhed)	9	4				Speciel terapi (i den alm. skole)	6	6
Evnesvaghed	7	5						
Tilpasningsvanskeligheder ..	11	9						
Hjemmets ønske	5	2						
Andre	6	4	I alt	42	46			

De væsentligste resultater i forbindelse med det skolepsykologiske planlægningsarbejde i det forløbne år har uægtelig været oprettelsen af de to nye specialklasser fra 1966: hjælpeklassen for 8. trin samt læseklassen for drenge fra 4.-5. klassetrin. 8. hjælpeklasse og den selvfølgerlige fortsættelse heraf gennem 9. klasse må anses for et meget betydeligt gode for de elever, det drejer sig om. De har i høj grad behov for skolegang ud over de lovpligtige 7 år, og desuden behøver de støtte ved overgang til erhvervslivet. Normeringen af en pædagogisk leder for hjælpeklasserne må anses for et yderligere bidrag til stabilisering såvel af elevernes undervisning som af kontakten med hjemmene og endelig, og ikke mindst, af deres relation til livet uden for skolen. Den vedtagne læseklasse kan næppe overvurderes i betydning for de elever, det drejer sig om. I almindelige klasser ville de ikke have mange muligheder for at hævde sig. Nu er der givet dem en virkelig chance for normalisering på det faglige og dermed på det sociale område. Klassen forudsættes etableret for minimum 3 år.

Læseholdsundervisningen:

Denne form for støtteundervisning har på grund af lærermangelen haft noget trange kår ved skolevæsenet, men til skoleåret 1965-66 lykkedes det at få øget timetallet, hvorved det blev muligt at yde ekstraundervisning i dansk, om end ikke i fornødent omfang, til næsten alle de elever, der blev henvist hertil fra skolepsykologen. Der deltog fra 2.-7. kl. følgende antal elever:

Østre Skole	13 dr.	16 pg.
Aavangsskolen	12 dr.	7 pg.
I alt	25 dr.	23 pg.

Tale-høreundervisningen: Rapport ved tale og hørekonsulent P.M. Møller.

(Da konsulentens virksomhed også har omfattet de bornholmske købstadskoler uden for Rønne, er disse medtaget i oversigten).

Lad mig først sige tak til de myndigheder og lærere, der med positiv og villig indstilling til mit arbejde og mig selv, har gjort det lettere for mig at komme ind i arbejdet herovre og blive »bornholmer«.

På det tidspunkt, jeg tiltrådte stillingen, havde arbejdet ligget stille ca. ½ år. Det betød, at hele det elevmateriale, der lå til mig, skulle genundersøges for at finde de elever frem, der her og nu havde størst behov for tale-hørepedagogisk undervisning. Først derefter kom der gang i den egentlige undervisning.

På efterfølgende skema har jeg med tal redegjort for nogle hovedlinjer i arbejdet.

Det store antal underviste elever er fremkommet ved, at eleverne har fået korte lektioner og kun én ugentlig. Det er imidlertid gået ud over undervisningen, som på den måde mister sin kontinuitet. Fremover vil der blive beregnet 2 lektioner à 25 min. pr. elev ugentlig i gennemsnit, i lighed med hvad der er almindeligt for ambulante tale-høreundervisning i folkeskolen i det øvrige land.

For at udnytte undervisningskapaciteten mest muligt må der være en lille venteliste, hvilket altså ikke må afskrække lærerne fra at anmelde nye elever. Hellere en for meget end en for lidt. Normalt vil den store ombytning finde sted efter jule- og sommerferien.

Det kan jo ikke undgås, at visse elever kommer lidt bagefter de andre i klassen, når de bliver taget ud til tale-høreundervisning, men jeg må bede lærerne bære over med dem. Jeg prøver altid at undgå timer med hovedfag for de største børns vedkommende.

Rent praktisk kan jeg nævne, at der i begyndelsen af 1967 vil være nogle mapper at finde på skolerne i mit område med kopier af tale- eller høreundersøgelsesresultater, som klart viser, hvilke elever, der på det aktuelle tidspunkt modtager undervisning. Lad mig til slut nævne, at det er min agt i tiden, der kommer, at arrangere nogle aftener, hvor jeg kan orientere kollegerne lidt grundigere om mit arbejde.

	Rønne, Ø. Dr. Pg.	Rønne, Å. Dr. Pg.	Hasle Dr. Pg.	Nexø Dr. Pg.	Allinge Dr. Pg.	Åkirkeby Dr. Pg.	Svaneke Dr. Pg.	I alt
Sprog ÷ udtalevanskeligheder	1	5	2	2 1	2		4 2	19
Udtalevanskeligheder	4 1	5 4	2	4 1	4 2	4 3	3	37
Stemmelidelser	4 1	2	3	2				12
Stammen	6 1	2	2	1	2	1 1	1 1	18
Hørelidelser	4 2	3	2	2 1	1	1	1	17
	Dr. + Pg.	Dr. + Pg.	Dr. + Pg.	Dr. + Pg.	Dr. + Pg.	Dr. + Pg.	Dr. + Pg.	
Nye undersøgelser	4	5	3	2	7	4	1	26
Genundersøgelser	20	16	8	12	4	6	13	79
Elever med behov for tale-høre-pæd. undervisn. eller observation	16	13	7	10	7	8	10	71
Elever, der har modtaget undervisning	6	5	4	6	5	5	6	37
Elever, der fortsat har behov for tale-høre-pæd. undervisning el. observation	16	8	6	7	3	4	10	54

Tanker om specialundervisningen på Bornholm.

Det er jo ingen hemmelighed, at etablering af specialundervisning ved de bornholmske kommuneskoler er begyndt ret sent. På den baggrund synes jeg, man er nået et godt stykke. Næsten alle specialundervisningens dicipliner kan tilbydes, men desværre endnu ikke i tilstrækkeligt omfang. Mange svagtbegavede børn kan nu komme i hjælpeklasser, men endnu findes ingen årgangsdelte. Holdundervisning kan tilbydes læseretarderede, men der findes kun én læseklasse på øen o. s. v.

Ser vi på mit specielle område med tale- og høreundervisning, så kan der tilbydes ambulans undervisning, men der findes ingen sprog- endsige taleklasser.

At etablere specialundervisning er i stor udstrækning en opgave for den enkelte kommune, men megen specialundervisning kan kun, eller bedst, løses på »ø-plan«.

Rundt om i landet centraliseres folkeskolens undervisning af disse minoriteter, og det vil også blive nødvendigt herovre, hvis vi skal opfylde vore forpligtelser overfor disse elever.

Efter den sidste skolelov, hvor disse forpligtelser er nøje præciseret, har man set, hvordan denne undervisning i stadigt større omfang er taget op i folkeskolerne landet over, således at flere og flere får lov til at bo hjemme under opvæksten. I mit elevmateriale forekommer i hvert fald to, som for få år siden ville være henvist til institution.

På forsorgsinstitutioner som døveskoler og taleinstitutter ser man efterhånden kun de absolut sværeste tilfælde, bl. a. mange multihandicappede, som kun lever i kraft af lægevidenskabens seneste landvindinger.

Nogen vil måske spørge: »Hvor er da de børn nu, som skulle gå i en eventuel 1ste sprogklasse?« Nogen er på externatskolerne, andre udsætter skolegangen et år. Enkelte er på institution og nogen frister en kummerlig tilværelse i 1. klasserne rundt omkring.

Der er stadig nogen, der spekulerer på, om det kan nytte med al den specialundervisning. For mig at se må formålet være at give disse vore dårligere stillede medborgere en ekstra håndsrækning, så de bedre kan kompensere for eller overvinde deres dårlige udrustning og udnytte de muligheder, de har i sig, til gavn for dem selv og deres omgivelser.

Mange er gennem specialundervisning sikret en bedre trivsel. Og så har det gavnnet, hvadenten det mere kortfristede formål har været at hjælpe dem til at blive i normalklassen eller til at blive boende hjemme. Der er dog givetvis også tilfælde, hvor man får for lidt ud af anstrengelserne.

En skønne dag vil specialundervisningen blive hævet op til en opgave på »ø-plan«. Til da må vi, der står i arbejdet, hjælpe vore elever så godt vi kan.

Jeg kan i denne forbindelse ikke lade være med at nævne, at min kollega T. Sørensen, Åker, og jeg kunne arbejde langt mere rationelt, hvis uddelingen i distrikter blev geografisk bestemt.

Vi ser begge frem til forhandlinger med myndighederne, hvor disse ting bliver drøftet.

Naturligvis bør en omlægning finde sted gradvis, så de elever, der er i undervisning, ikke pludselig skal skifte lærer.

Det meste af vort arbejde består af enkeltmandsundervisning, og en forudsætning for undervisningens heldige udfald er, at man opnår virkelig kontakt med eleverne. Det må være klart, at ret megen bytten rundt og afbrydelse af undervisningen forhaler undervisningens afslutning til skade for eleverne.

Lad mit nytårsønske være at stillingen som skolepsykolog bliver besat snarest.

Poul M. Møller.

Skolemodenhedsprøver (Lærerinderne fru A. Rasmussen og fru E. Ilsøe):

Skolemodenhedsprøverne afholdtes i foråret 1966 for det kommende skoleårs begyndere, idet man som i 1965 anvendte den norske professor Sandvéns prøve.

Der udsendtes indbydelser til forældre med børn, der først fyldte 7 år efter 31/7, da der almindeligvis kun for disse børn kan blive tale om at udskyde skolegangen et år. Prøverne er frivillige undtagen for de børn, der først fylder 6 år efter 31/1. Disse indskrives kun, såfremt prøven viser udtalt egnethed. Bortset fra disse meget få tilfælde må prøverne på ingen måde opfattes som en slags optagelsesprøve. Formålet er blot at få et fingerpeg med hensyn til barnets mulighed for at kunne honorere den normale skoleklasses krav og arbejdsform.

Oversigt over de afholdte prøver:

	Østre skole	Aavangsskolen	I alt
Indbudt til prøve	11 dr. 20 pg.	16 dr. 21 pg.	27 dr. 41 pg.
Mødt til prøve	11 dr. 18 pg.	16 dr. 21 pg.	27 dr. 39 pg.
Drøftelse m. forældrene . .	5 dr. 3 pg.	6 dr. 6 pg.	11 dr. 9 pg.
Skolegang udskudt	4 dr. 2 pg.	2 dr. 3 pg.	6 dr. 5 pg.

Af i alt 178 tilmeldte elever blev skolegangen udskudt for 11.

Erhvervsorientering — erhvervsvejledning.

Hvert år står mange af skolens elever over for valg af uddannelse eller erhverv. Med henblik på at forberede dette valg giver skolen gennem den erhvervsorienterende undervisning eleverne en forberedende erhvervsvejledning.

Den erhvervsorienterende undervisning påbegyndes i 7. klasse og fortsættes både i 8.-9. klasserne og i realafdelingen. Gennem undervisningen får eleverne et kendskab til erhverv, uddannelser, arbejdsmarkedsforhold m. m., ligesom eleverne også skulle få et bedre kendskab til egne anlæg og forudsætninger og disses indflydelse på erhvervsvalget.

Foruden den teoretiske undervisning i klassen gives der også en praktisk betonet erhvervsorientering bl. a. i form af virksomhedsbesøg og erhvervspraktik.

I lighed med tidligere år har eleverne i 8. klasse og II. real været i praktik 1 periode à 6 dage, medens eleverne i 9 klasse har været i praktik i 2 perioder à 6 dage. Eleverne i III. real har haft lejlighed til at komme i praktik i deres efterårsferie på frivillig basis. I alt har 116 drenge og 129 piger været i erhvervspraktik, og der har været foretaget 325 placeringer, fordelt således:

	Dr.	Pg.		Dr.	Pg.
auto- og traktormekaniker	7		frisør	1	11
bager	2		handel en gros	5	
bank og sparekasse	3	1	husligt arbejde		2
barnepleje, børnehave		12	journalist	2	
blikkenslager	2		kahytstjomsfru		2
blomsterbinder	1		keramikker, keramisk maler	3	6
bogtrykker	5		klinikassistent		3
butik — kolonial	14	13	kok, skibskok	2	
manufaktur	3	31	konstabel	1	
andre brancher	6	23	kontor	13	35
defektrice		1	laborant	4	4
dekoratør	2	1	landbrug, skovbrug, fiskeri	1	3
dæksdreng m. m.	16		luftfart m. m.	4	
elektriker	14		maler	1	
falckredder	3		maskinarbejder	8	

murer	1	teknisk tegner m. m.	6	1
radiotekn., elektromek. m. m.	14	tømrer, snedker m. m.	9	
smørrebrødselev	2	urmager	1	
sygeplejerske, sygehjælper	11	økonoma	8	
tapetserer	1			
		I alt	155	170

Skolen er klar over, at erhvervspraktikkens gennemførelse stiller store krav til virksomhederne, og at der er forbundet et stort arbejde hermed både for arbejdsgivere og for medarbejdere i virksomhederne. Man vil gerne udtale sin påskønnelse af den velvilje, skolens elever møder, når de er i praktik.

Skolen har også i indeværende skoleår haft et nært samarbejde med den offentlige erhvervsvejledning ved amts-arbejdsanvisningskontoret i Rønne. Det drejer sig om samarbejde på mange områder. Således kan nævnes fremskaffelse af praktikpladser, erhvervsvejlederbesøg i de ældste klasser, erhvervsvejlederens deltagelse i forældremøder, arrangement af erhvervsoplysende møder med fagfolk m. m.

Udover den orientering, som skolen giver eleverne, har disse mulighed for at få personlig vejledning ved henvendelse til erhvervsvejledningen, amts-arbejdsanvisningskontoret, Ellekongstræde 4, Rønne, hvor erhvervsvejlederen træffes tirsdag og torsdag fra kl. 14 til 17.30 og fredag kl. 19 til 20 samt efter aftale.

Erhvervsvejledningen, der i øvrigt er gratis og står åben for både unge og voksne, har i omhandlede skoleår været søgt af 25 skolesøgende og 49 udgåede elever fra Rønnes skoler.

Idræt og svømning.

Antallet af aflagte prøver var:

<i>Skoleidræt:</i>			<i>Svømning:</i>		
Bronze	60 dr.	66 pg.	Svømmeprøve	37 dr.	38 pg.
Sølv	35 dr.	57 pg.	Frisvømmerprøve	15 dr.	4 pg.
Guld	14 dr.	33 pg.	Livredderprøve	4 dr.	5 pg.
Sølv med emalje	5 dr.	9 pg.			
Guld med emalje	1 dr.	4 pg.			
Guldfaklen	0 dr.	5 pg.			
			I alt	155	170
I alt	115 dr.	174 pg.			

Den periode, hvori svømmeundervisningen kan drives, er jo på grund af en lang sommerferie forholdsvis kort. For at bøde lidt på det, har der det sidste par år i sommerferien været mulighed for gratis svømmeundervisning på »den gule« for de elever, der ønskede det. Tilmeldingen sker umiddelbart før feriens begyndelse, så rejseplanerne skulle være lagt og ikke være nogen hindring for at møde op til den undervisning, man frivilligt har tegnet sig til. Indtegningen omfattede 149 drenge og 118 piger; men mødeprocenten var gennemsnitlig lav, og ofte udeblev indtegnede elever, uden at lederne, lærer Ole Jørgensen og frk. Thykjær Jensen, fra hjemmet modtog nogen meddelelse om årsagen. Det er vigtigt, at vore elever får lært at svømme, men såfremt tilbuddet om gratis undervisning skal fastholdes, må der mere stabilitet til.

Den årlige dyst i skoleidræt og boldspil på stadion mellem Klemensker Central-skole, Aavangsskolen og Østre Skole fandt sted den 30. september 1965. Stævneleder var Torben Bjørn, og stævnet åbnedes af stadsskoleinspektør Benthin. Vejret var godt, og det store stævne afvikledes gnidningsløst med en passende fordeling

af nederlag og sejr til de deltagende skoler. Når der nås så pæne resultater, skyldes det jo ikke alene træningen i gymnastiktimerne, men også den ekstratræning, som mange lærere og lærerinder giver eleverne om eftermiddagen uden for skoletid.

Den af skolevæsenet her udsatte vandrepokal i den bornholmske fodboldturnering for skolehold sikrede det stærkt spillende hold fra Klemensker Centralskole sig som ejendom ved at vinde turneringen for tredje år i træk. En ny pokal er udsat af den sejrende skole, så »striden« fortsætter.

I gymnastiktimerne i 7. kl. og opefter er eleverne blevet instrueret i oplivning efter mund-til-næse metoden. – Initiativet hertil blev taget af Bornholms lægeforenings hygiejneudvalg, der den 21. september 1965 på Østre Skole gennem overlæge Crüger, Centralsygehuset, assisteret af Falck-Zonen, med fantom gav en demonstration. Vi takker Falck-Zonen for værdifuld assistance under instruktion af de enkelte klasser.

Teater- og filmsforestillinger.

Inden for Landsskolescenen (tillidsmand viceinspektør Hakon Christensen) har der for eleverne til en billetpris af 5 kr. været adgang til følgende forestillinger på Rønne Theater:

- 27/10 65: »Skatteøen« (6.–10. trin)
- 3/12 65: »Dagens ret« (9.–10. trin)
- 4/4 66: »Det dansende æsel« (1.–5. trin)

Landsskolescenens Bio (tillidsmand lærer Ravn Nielsen) har i Rådhusetret budt på nedenstående film:

For 5. trin og opefter:

- 9.–10/11 65: »Seksdaysløbet«
- 7.– 8/12 65: »Kaptajn Grants børn«
- 12.–13/1 66: »Markens liljer«
- 8.–9/3 66: »Tommeliden«

For 3. real:

- 13/12 65: »Arsenik og gamle kniplinger«
- 20/1 66: »Dr. Strangelove«
- 18/2 66: »Lørdag aften – søndag morgen«
- 31/3 66: »Den lille soldat«

Abonnementsprisen for 4 forestillinger var 6 kr. – Antallet af deltagere ca. 600.

Børnenes Filmklub (formand skoleleder A. Juul), der henvender sig til de 8–12-årige, har i Rådhusetret til en abonnementspris af 5 kr. for 5 forestillinger haft 850 deltagere.

Elevråd.

Medens en af de nyere »institutioner«, elevråd, på Aavangsskolen blev oprettet allerede i forrige skoleår og således med skoleåret 1965/66 har en to-årig virksomhed bag sig, har 1965/66 været det første skoleår med elevråd på Østre Skole. Om dets oprettelse og funktion beretter en af lærerrepræsentanterne i rådet, frk. E. Gulddammer Schmidt følgende:

Efter henvendelse fra elever i 3. real vedtog lærerrådet i februar 1965 at støtte dannelse af et elevråd ved Østre Skole fra skoleåret 1965/66 og valgte som lærerrepræsentanter hr. overlærer J. Ulnits og undertegnede.

I begyndelsen af skoleåret valgte klasserne fra 8. trin og opefter hver en dreng og en pige, som skulle indtræde i en »lovgivende forsamling«, og i oktober havde man udarbejdet vedtægter for elevrådet, der fremsendtes til lærerrådets godken-

delse, og ifølge hvis § 1 elevrådets opgave er at »varetage elevernes interesser på skolen, at være et bindeled mellem lærerne og eleverne og at medvirke til opretholdelse af et godt forhold mellem lærerne og eleverne og mellem eleverne indbyrdes«.

Elevrådet er opdelt i et A-råd (7. kl. og opefter) og et B-råd (3.–6. kl.), idet man mener, at man på den måde bedst tilgodeser alle elevernes interesser.

Elevrådet har afholdt møder med jævne mellemrum; men det har også arbejdet med større arrangementer. For eleverne fra 6. kl. og opefter blev der den 21. december 1965 afholdt »sokkebal« i pigernes gymnastiksal. Hertil havde man fået et rigtigt pigtrådsorkester, som holdt eleverne i ånde fra kl. 19 til 24. For skolens øvrige klasser (1.–5. kl.) arrangeredes der fastelavnsmandag en tøndeslagning i skolegården. Hertil mødte eleverne festligt udklædte, og de morsomste dragter præmieredes. Festen sluttede med servering af sodavand og wienerbrød i gymnastiksalen og dans en times tid til et poporkester, dannet af nogle af skolens elever. Elevrådet har desuden arbejdet med en skakklub, og i april 1966 nedsattes et redaktionsudvalg, som skulle planlægge udgivelsen af et skoleblad i skoleåret 1966/67.

E. Guldbammer Schmidt.

Skibsadoptionen.

Østre Skoles adoptionsskib er fortsat A. P. Møllers t/t »Kristine Mærsk«, hvis opgave det er at transportere olie fra Persiske Golf gennem Suez til Holland, og som føres af kaptajn Erik Lyck. Forbindelsen med skibet opretholdes af kl. 7C og dens klasselærer, hr. overlærer J. Ulnits, der om 1965/66 beretter:

»7C var før jul 1965 stærkt optaget af at lave gavepakker til adoptionsskibets mandskab. På den til pakning fastsatte eftermiddag mødtes der på skolen op med mange sjove og nyttige ting; men da en moderne turbinetanker jo har et stort mandskab, slog disse private gaver ikke til, så hele klassen – med undtagelse af en enkelt, der var blevet glemt på skolen og ved en lille fejltagelse låset inde i festsalen – aflagde besøg i en keramikforretning for yderligere at fremskaffe gaver.

Alligevel har forbindelsen ikke været så livlig, som man kunne ønske det. Det synes at være en slags naturlov, at de bedste brevskrivere om bord hele tiden går hen og skifter skib; men vi håber, at der snart påmønstres en eller flere, der sætter fart i korrespondancen igen, så vi kan få øget kontakt i det kommende år.«

John Ulnits.

Frirejser.

Ud over de frirejser, der ydes til eleverne, der deltager i grupperejser arrangeret af ungdomsorganisationer, er der til rejser i sommerferien 1966 på de kommunale skoler udstedt fribilletter til følgende antal elever (tallene for 1965 i parentes):

Østre Skole	448 (448)
Aavangsskolen	442 (454)

I alt 890 (902)

Til indenbys elever i ikke-kommunale skoler i Rønne er der endvidere ydet frirejse til 173.

Skoleopsparing.

Skoleopsparing 1965/66:

Opsparingen sker ved køb af 25-øres mærker hos klasselæreren eller ved direkte indskud på 10 kr. og derover i sparekassen. Det opsparede beløb forrentes med

højeste indlånsrente, samtidig med at sparere uden opsigelse kan hæve af deres indestående.

Gennem køb af sparemærker på skolen er der i 1965/66 opsparet følgende beløb (beløbene fra 1964/65 i parentes):

Østre Skole	kr. 5.850	(9.800)
Aavangsskolen	kr. 4.000	(6.000)
I alt	kr. 9.850	(15.800)

Til trods for de også i dette skoleår stigende konjunkturer må der konstateres en betydelig nedgang, hvad køb af sparemærker angår. Om denne tilbagegang eventuelt modsvares af en forøgelse af de direkte indskud, har skolen ingen mulighed for at kontrollere. I alle tilfælde giver ovenstående beskedne tal anledning til at opfordre såvel forældre som lærere til at stimulere børnene til en fornuftig økonomi, herunder også til en rimelig opsparing af de midler, de får rådighed over, så de bestræbelser, der på forskellig måde udfoldes fra sparekassens side, ikke lades upåagtede.

Meddelelse fra Rønne Kommuneskoles Spareforening ved overlærer K. Kristensen:

»Fra 1912–1955 virkede denne forening efter sin formålsparagraf: »at værne børnene til sparsommelighed ved at give dem lejlighed til at indbetale deres småpenge på skolen«. I alt blev der i løbet af de 44 år opsparet 583.291,24 kr., hvilket i gennemsnit pr. år udgør 13.256,62 kr.

I 1955 standsede denne spareform, og 884 sparere fik udleveret sparekassebøger (6 mdr. opsigelse) til et samlet beløb af 90.907,54 kr. 194 sparere, hvis tilgodehavende var under 10 kr., fik udleveret sparekort med indklæbede sparemærker til et beløb af i alt 906,00 kr. – Tilbage på spareforeningens konto stod 391,29 kr., fordelt på 35 sparere, som var flyttet fra skolen uden at få deres tilgodehavende udbetalt. Af disse har 7 senere fået deres tilgodehavende udbetalt.

De øvrige indskudskonti tilfalder efter lovene spareforeningen efter 10 års henstand. Denne restkapital vil i de følgende 5 år blive benyttet til præmiering af sparere ved Rønne kommunale Skolevæsen, idet der blandt afleverede sparekort til Bornholms Spare- & Laanekasse i Rønne pr. 1. juni vil blive udtrukket 3 præmier på henholdsvis 75, 50 og 25 kr.

Herved opfyldes den gamle spareforenings love, hvori er anført, at en evt. formue ved foreningens ophør benyttes i arbejdet ved en ny ordning af sparevirksomheden ved skolen.

Første præmieudtrækning finder sted pr. 1. juni 1967, og sparere får præmien overrakt på skolen.«

Realeksamen og statskontrolleret prøve fra 9. klasse.

Til afgangsprøver i maj–juni 1966 indstilledes og fuldførte på begge skoler i alt 51 elever til realeksamen og 79 elever til statskontrolleret prøve fra 9. klasse.

Østre Skole:

Real a:

1. Andersen, Carsten (chauffør A.)	5. Henriksen, Inger Margrethe (handelskoleinsp. H.)
2. Andersen, Grete Holm (møbelpolstrer A.)	6. Johansen, Inge Mette (frisør J.)
3. Berg, Karen Adersen (arkitekt B.)	7. Larsen, Anette Speed (snedkersv. L.)
4. Hansen, Jens Aage Bang (skatte-sekr. H.)	8. Mortensen, Carsten Kure (arbm. M.)
	9. Munk, Hanne Merete (vejmand M., Vestermarie)

10. Nielsen, Gitte Pihl (ovnmontør N.)	15. Olsen, Marianne (boghdl. O.)
11. Nielsen, Jan Birger (smed N.)	16. Petersen, Ingrid Helene (renovatør P.)
12. Nielsen, Tom (materiellev. N.)	17. Pihl, Karen Birgitte (fru P.)
13. Olsen, Bente (fiskehdl. O.)	18. Vesth, Tove Elisabeth (gårdejer V., Årsballe)
14. Olsen, Erling (fru O.)	

Real b:

1. Andersen, Eivind Grønvall (matros A.)	11. Kofoed, Hanne (chauffør K.)
2. Andersen, Else (entreprenør A., Knudsker)	12. Larsen, Finn Ivar (formand L., Knudsker)
3. Andersen, Maja Lykke (fabrikant A.)	13. Lundstrøm, Vibeke Mai (forretningsbest. L.)
4. Bech, Hans Erik (arkitekt B.)	14. Mortensen, Arne (fru M.)
5. Dahl, Marianne (montør D.)	15. Munk, Hans Birger (vejmand M., Vestermarie)
6. Drejer, Erik (portør D.)	16. Olsen, Ole Jeppe Holkmann (civilingeniør O.)
7. Hansen, Knud Erik (maskinarb. H.)	17. Thorsen, Birger (falckass. T.)
8. Hansen, Niels Foght (major H.)	18. Transø, Søren (revisor T.)
9. Holm, Rose-Mari Lisbeth (fisker H.)	
10. Jørgensen, Annelise (trykkeriarb. J.)	

Statskontrolleret prøve fra 9. kl.:

9 A:

1. Andersen, Karsten (arbm. A.)	11. Lind, Bent-Ole (arbm. L.)
2. Bidstrup, Gitte Liselotte (maskin-ass. B.)	12. Madsen, Leif Birger (snekerm. M.)
3. Boss, Henning (forsikringsinsp. B.)	13. Mortensen, Johnny Corlin (arbm. M.)
4. Byrfeldt, Per (programleder B.)	14. Munk, Grete (chauffør M.)
5. Hansen, Jens Otto (arbm. H.)	15. Møller, Inger Fornitz (boghdl. M.)
6. Jensen, Birte Elise (bagerv. J.)	16. Nielsen, Grete Rulykke (købmd. N.)
7. Juul, Hans (købmand J.)	17. Nielsen, Maryanne Akkerman (autosmører N.)
8. Kjællberg, Jens Søren (eksped. K.)	18. Sommer, Dyveke Merethe (matros S.)
9. Kofod, Bente (møbelsnedker K.)	19. Sørensen, Knud Erik Nygård (syerske, fru S, Rutsker)
10. Larsen, Benny (forretningsfører L.)	

9 B:

1. Andersen, Bent Peter (overpostbud A.)	10. Kofoed, Finn (overpostbud K.)
2. Andersen, Noomi Marie (chauff. A.)	11. Lau, Niels (cigarhdl. L.)
3. Hansen, Maj-Britt Schjødt (kommis H., Knudsker)	12. Lenz, Ann Margaret (taksator L.)
4. Hågensen, Jørn Peter (mælkeforhandler H.)	13. Mortensen, Gunnar (dykker M.)
5. Jakobsen, Lillian (snekerv. J.)	14. Mortensen, Lissi (skomager M.)
6. Jensen, Jørn Otto (arbm. J.)	15. Pedersen, Bent (grønthdl. P.)
7. Johansen, Carsten (snekerv. J.)	16. Pedersen, Hanne (repræsentant P.)
8. Johansen, Carsten (fisker J.)	17. Pedersen, Mogens (grønthdl. P.)
9. Jørgensen, Steen H. W. (overpostbud J.)	18. Poulsen, Kirsten Cathrine (arbm. P.)
	19. Skov, Helene Jespersen (fru S.)
	20. Valentin, Britt Alice (tømrer V.)

Aavangsskolen:

Realklassen:

1. Andersen, Inge-Lis (barberm. A.)	9. Mortensen, Poul-Erik (kriminaloverbetjent M.)
2. Christensen, Jens (viceskoleinsp. C.)	10. Nielsen, Karin Solveig (avlsbruger N., »Højvang«)
3. Danielsen, Jane (kedelpasser D.)	11. Petersen, Inger-Lise (malersvend P.)
4. Frigaard, Karsten Peter (gdr. F., Vestermarie)	12. Petersen, Jette Grønbech (skolebetjent P.)
5. Gad, Ulla (bryggeriejer G.)	13. Skov, Bo Birger (handlende S.)
6. Heinø, Else Marie (malerm. H.)	14. Skov, Erling Lindberg (repr. S.)
7. Holm, Ole (maskinm. H.)	15. Sørensen, Ilse Paldan (finmekan. S)
8. Jensen, Hanne (keramiker J.)	

Statskontrolleret prøve fra 9. kl.:

9 A:

1. Andersen, Susan Yvonne F. (fru A.)	12. Nielsen, Anne-Marie (gdr. N., Årsballe)
2. Brandt, Grethe Viveke (mejerist B.)	13. Nielsen, Jette (kontrollør N.)
3. Finne, Birgit (teknisk assistent F.)	14. Nielsen, Mogens Funch (slagtermester N.)
4. Jacobsen, John Helge (bådsmand A.)	15. Nilsson, Lisbeth (møbelpolstrer N.)
5. Jensen, Anne-Grethe (chauffør J.)	16. Olsen, Vibeke Margrethe (lagerarbejder O.)
6. Kjellberg, Grethe (fru K.)	17. Pedersen, Ole Vang (bagersv. P.)
7. Larsen, Niels Vald. F. (chauffør L)	18. Pedersen, Steffen (fisker P.)
8. Lundgren, Karen Inger (komm.-arb. L.)	19. Thaugård, Karin (ekspedient T.)
9. Malmstrøm, Dorit Kofod (arbm. M., Knudsker)	20. Transø, Anne Berit (maskinm. T.)
10. Marker, Leif (mekaniker M.)	
11. Mortensen, Jesper Lilleskov (keramiker M.)	

9 B.

1. Christensen, Anni (arbm. C.)	10. Jeppsen, Jeanne (overpostbud J., Knudsker)
2. Dich-Nielsen, Birgit (arrestmedhjælper D.)	11. Johansen, Susanne (fisker J.)
3. Gregersen, Bent (styrmand G.)	12. Knudsen, Berit Blohm (arbm. K.)
4. Hansen, Carsten (trafikass. H.)	13. Larsen, Carsten Pihl (lagerforvalt. L.)
5. Hansen, Irene Delcomyr (stenhugg. H., Knudsker)	14. Munk Madsen, Niels Christian (gdr. M., Knudsker)
6. Hansen, Jes Peter Roh (overfenrik H., Knudsker)	15. Nielsen, Ann-Mari (chauffør N., Knudsker)
7. Hermansen, Inge Lise (arbm. H., Knudsker)	16. Nielsen, Flemming Boss (lagerformand N.)
8. Hermansen, Wilmer Dahl (avlsbr. H., Vestermarie)	17. Petersen, Bo Sloth (slagter P.)
9. Jensen, Marianne Doering (driftsassistent J.)	18. Rasmussen, Peer Høyer (typograf R.)
	19. Sursænke, Kirsten (gdr. S., Knudsker)
	20. Tofte, Bent (skomagermester T.)

Årsprøve og oprykning.

Årsprøven afholdtes i sædvanligt omfang med skriftlig prøve fra 3. kl. og opefter d. 2.-4. juni og mundtlig prøve på alle klassetrin d. 20/6-22/6. Oprykning i nye klasser fandt sted d. 23/6.

Oprykning:

a) 5.-6. klasse:

Efter indstilling af skolemyndighederne og med undervisningsministeriets godkendelse i henhold til reglerne i folkeskolelovens § 64, stk. 1 (forsøgsundervisning), føres alle 5. klasserne udelt videre i 6. klasse.

b) 7.-8. klasse (1. real):

Samlede elevtal i 7. klasserne: 103 dr. 114 pg. = 217 elever

Heraf:

Ophør af skolegang 4 dr. 14 pg. = 18 elever (8,2 %)

Til 8. klasse 57 dr. 63 pg. = 120 elever (55,3 %)

Til 1. real 42 dr. 37 pg. = 79 elever (36,5 %)

c) 8.-9. klasse (1. real):

Samlede elevtal i 8. klasserne: 46 dr. 49 pg. = 95 elever

Heraf:

Ophør af skolegang 11 dr. 8 pg. = 19 elever (20 %)

Til 9. klasse 35 dr. 40 pg. = 75 elever (79 %)

Til 1. real 1 dr. 0 pg. = 1 elev (1 %)

Legater og flidspræmier.

a) Ungdommens uddannelsesfond:

Fra kommuneskolernes 8.-9. klasser samt realafdelingen indkom 33 ansøgninger, af hvilke 30 blev imødekommet med legater à 800 kr.

b) Skoledirektør H. L. Willemoes Hansens legat gik efter tur til Avangsskolen, og de 2 portioner à 200 kr., indsat på sparekassebog, tildeltes:

Inger-Lise Petersen, 3. real

John Jacobsen, 9 A

c) Grosserer Andr. Riis's legater:

Østre Skole:

Aavangsskolen:

Almindelig flidspræmie.

(Sparekassebog med 40 kr.)

Kirsten Kofoed Jensen, 7 A

Inge Thorsen, 7 A

Jane Bohn Larsen, 7 B

Jytte Madsen, 7 B

Steen Nielsen, 7 C

Birgit Kofoed, 7 C

Bente Lassen Sonne, 7 D

Flidspræmie i sløjd.

(En høvl)

Torben Lund Hansen, 1. real

Steen Clausen, 7 A

Ole Skov Hansen, 7 C

Verner Thinggaard Kure, 1. real a

Kjeld Kaas Voldum, 1. real b

Flidspræmie i håndgerning.

(»Sting og mønstre«)

Margit Poulsen, 7 B

Inge Thorsen, 7:A

Annelise Rasmussen, 1. real

Karen Lindberg, 7 B

Vibeke Nielsen, 7 C

Maureen Hansen, 7 D

Birgit Hansen, 1. real a

Birgitte Mogensen, 1. real b

Flidspræmie i husgerning.

(»Den unge frues kobeboag«)

Birgitte Birch Kofod, 7 A	Anni Hansen, 7 A
Hanne Johansen, 7 B	Lone Petersen, 7 B
Sanne Bech, 7 C	Vivi Gonnesen, 7 C
Birgit Bech, 7 D	Kirsten Berthelsen, 7 D

d) Foreningen »Norden«s boggave (Carola Goldkuhl: John Ericsson, Mannen och uppfinnaren):

Jens Aage Bang, III. real a, Østre Skole.

Mælk og vitaminer.

Den sædvanlige uddeling af mælk og vitaminer på skolerne strakte sig over perioden 1/11 1965–31/3 1966. Den bestod i 2 dl sødmælk og en ABCD-vitaminpille pr. elev hver skoledag på alle klassetrin, med undtagelse af de elever, hvis forældre havde ønsket børnene fritaget.

Uddelingen omfattede i alt 158.945 flasker mælk og 150.000 vitaminpiller.

Udgifterne beløb sig til henholdsvis kr. 34.967,90 og kr. 1.746,60, i alt kr. 36.714,50, hvilket udgjorde 22 øre og 1,16 øre pr. portion.

Skolelægevirksomheden.

Samtlige elever i kommuneskolerne i Rønne har været til deres årlige helbredsundersøgelse. Af disse har 142 været til ekstra kontrol, og 275 elever blev henvist til behandling hos egen læge.

Der blev fundet 271 tilfælde af synsforstyrrelse, nemlig 134 tilfælde af nærsynethed og 137 tilfælde af langsynethed eller bygningsfejl.

Hørenedsættelse blev fundet hos 135 elever, deraf nyerkendt hos 51. Ørelidelser blev fundet hos 24, deraf 14 tilfælde nyerkendt. Forkølelsessygdomme er vel de hyppigste lidelser i skolealderen. Glem derfor ikke badehætten ved brusebadet efter gymnastik. Går man ud med vådt hår, kommer en kraftig afkøling af hovedet, og forkølelsen lader i reglen ikke vente længe på sig.

Overvægt er fundet hos 114 elever.

Holdningsfejl er fundet hos 143 elever. At sidde længere tid ad gangen er svært, og det er vigtigt ofte at rette lidt på sig selv, strække sig godt i ryggen og sætte sig lige for sit arbejde.

Platfodethed er fundet hos 96 elever. Det er et lidt lavere tal end sidste år. Op-træning af fodmusklerne kan godt betale sig, og det er vigtigt, at selv de små led i foden holdes smidige. Fodformsko er heldigvis stadig moderne, og vi skal huske at bruge den gode plads i skoene til rigtigt at strække tærerne.

Fodvorter er fundet hos 49 elever, fodsvamp kun meget sjældent. Fodvorter sidder næsten altid i fodsålen og på tærnes underside. Der sidder ligtorne aldrig i barnealderen. Kig derfor fødderne efter af og til og søg behandling, så snart spor af fodvorte opdages, så smitte mulighederne begrænses mest muligt.

Udtalte talefejl er fundet hos 21 elever, og sværere tilfælde af tilpasningsvanskeligheder hos 35.

De yngre årgange er jo nu under skoletandpleje. Det har glædet mig at se, at også mælketænderne er så fint sanerede. Børnene kan nu tygge uden at få tandpine. Dermed bedres også mulighederne for opbygning af stærkere blivende tænder gennem den forøgede blodtilstrømning til hele tandorganet under hensigtsmæssigt tyggearbejde.

Eleverne fra 5. klasse og opefter omfattedes jo endnu ikke af skoletandplejen, men mange har passer regelmæssigt tandeftersyn og behandling hos egen tandlæge. Kun hos 32 af disse elever har jeg fundet cariesfrihed, og selv dette tal vil nok vise sig at ligge for højt.

På Aavangsskolen arbejder vi i de sædvanlige lokaler. På Østre Skole har vi fået gode pladsforhold i samme bygning som skoletandlægen. Der er dejligt fri for støj, og der er gode kontaktmuligheder med skoletandlægen og hendes personale, et forhold, jeg er glad ved at kunne benytte mig af. Til gengæld savner jeg den lette kontakt til lærerpersonalet fra de tidligere skolelægelokaler.

En tak til skoleinspektører og lærerstab for godt samarbejde i årets løb.

Grethe Kjøller.

Skoletandplejen.

Den 10. september 1965 blev tandklinikken så vidt færdig, at behandlingen af børnene kunne begynde. Vi begyndte med 2. klasserne, fortsatte med 1. klasserne og nåede lige at få 4. klasserne med inden sommerferien. Vi tilstræber at få børnene til eftersyn her på klinikken 2 gange årligt.

I alt har 710 fået tilbudt skoletandpleje, og heraf har 8 ikke ønsket behandling på skoletandklinikken.

Af 180 børn i 1. klasserne var der 6 børn cariesfri, i 2.-4. klasserne var der 9 børn cariesfri, d. v. s. helt uden huller eller fyldninger.

Der har været meget at lave på de fleste af de børn, der kom her første gang; til gengæld er det en ren fornøjelse både for børnene og for os, når de bliver indkaldt til 2. eftersyn. Der er ikke ret mange, der skal komme mere end én gang.

Foruden den rent konserverende tandbehandling har vi forsøgt at lære børnene at børste tænderne rigtigt og grundigt. Alle har ved det første besøg på klinikken fået udleveret et par røde farvetabletter til kontrol ved tandbørstningen. Vi beder børnene medbringe deres tandbørste ved *hvert* besøg på klinikken, og de får så lov at børste tænderne foran et spejl og under opsyn. Samtidig indskræpes i øvrigt nødvendigheden af at børste tænder mindst 2 gange daglig: om aftenen og om morgenen *efter* morgenmaden.

Vi synes afgjort at kunne mærke en bedring i mundhygiejnen hos mange, selv om der stadig er en del, der burde gøre mere ud af tandbørstningen.

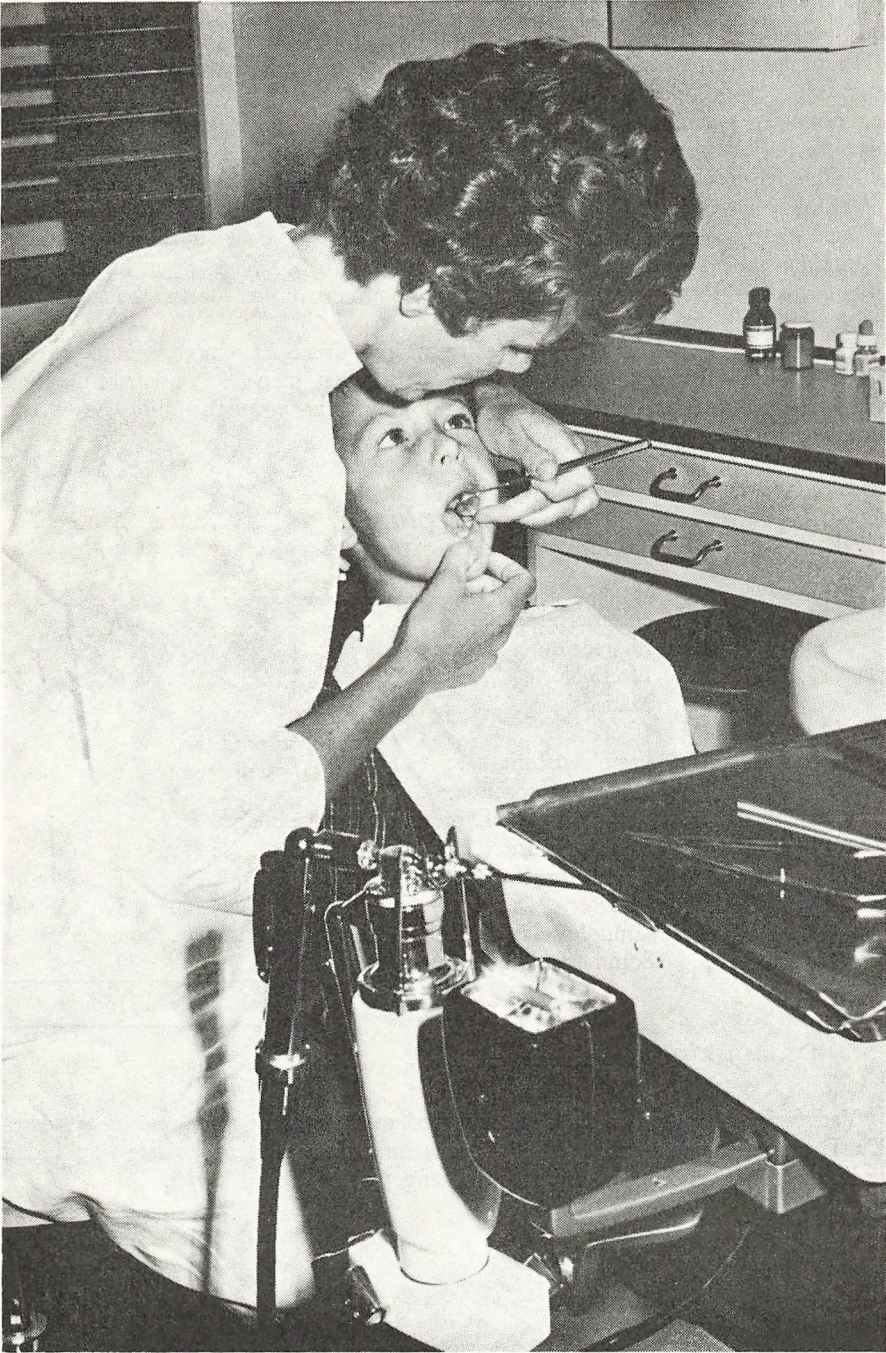
Både tandlæger og klinikassistenter siger skoleinspektører og lærere ved begge skoler tak for den forståelse og velvilje, der er udvist for vort arbejde, og håber på fortsat godt samarbejde.

Birte Holm.

Behandlingsstatistik 1965/66.

30

	Antal børn		De forskellige behandlings antal															
	Behandlede	Heraf cariesfri	Undersøgelser	Konsultationer	Fyldninger (fyldte flader)		Ekstraktioner		Nerve- og rodkanal- behandlinger		Lokalbedøvelser	Tandrensninger	Tandkødsbehandlinger	Røntgenoptagelser	Operationer	Støbte fyldninger og kroner	Mindre tandreguleringer	Andre behandlinger
					Blivende tænder	Mælketænder	Blivende tænder	Mælketænder	Blivende tænder	Mælketænder								
1. klasser	181	6	181	57	549	1500	13	331		24	295			77	1		1	18
Øvrige klasser 1. gang	521	9	521	76	2026	1750	78	614	1	22	513	1		260	1		12	75
fortsat beh.	159		165	7	183	198	2	19			16			21			1	4
Tilsammen	861	15	867	140	2758	3448	93	964	1	46	824	1		358	2		14	97

Første elev i tandlægestolen 10/9 1965.

Skoletandpleje i skoletandklinikken – hos private tandlæger.

Optagelse til behandling på skoletandklinikken af elever i de klasser, der endnu ikke er kommet i betragtning, vil ske under hensyn til den tandlægeassistance, man råder over. Men så længe tilbud om behandling på skoletandklinikken ikke er modtaget, gælder den hidtidige ordning, ifølge hvilken forældrene selv drager omsorg for, at børnenes tænder – helst hvert halve år – bliver efterset og om nødvendigt behandlet hos deres private tandlæge, og derefter modtager godtgørelse af afholdte udgifter ved henvendelse på sygekassens kontor.

I de klasser, som man efterhånden bliver i stand til at behandle på skoletandklinikken, vil eleverne, en tid før tandeftersynet kan begyndes, få en blanket med hjem, hvorpå forældrene kan tilkendegive, om de ønsker barnet behandlet på skoletandklinikken.

Det må til slut fremhæves, at såfremt forældrene har modtaget tilbud om gratis behandling af deres barn på skoletandklinikken, men ikke ønsker at modtage det, da bortfalder retten til godtgørelse af udgifterne ved behandling hos privat tandlæge.

Ferieplan

for skoleåret 1966-67.

	Skoleårets søndage	53 dage
1/8 – 10/8 :	Sommerferie	7 »
	15/9 : Månedsløvs	1 »
17/10 – 22/10 :	Efterårsferie	6 »
	21/11 : Månedsløvs	1 »
22/12 – 5/1 :	Juleferie	13 »
6/2 – 7/2 :	Fastelavnsferie	2 »
	11/3 : Kongens fødselsdag	1 »
22/3 – 29/3 :	Påskeferie + Dronningens fødselsdag	7 »
21/4 – 22/4 :	Bededagsferie	2 »
	4/5 : Kr. Himmelfartsdag	1 »
13/5 – 16/5 :	Pinseferie	3 »
	5/6 : Grundlovsdag	1 »
24/6 – 31/7 :	Sommerferie	32 »

 I alt 131 dage

1/8 – 10/8 :	Sommerferie	9 dage
--------------	-------------------	--------

Ved ferier af mere end én dags varighed medregnes begyndelses- og slutdato. Da Dronningens fødselsdag d. 28/3 er sammenfaldende med sidste dag i den ordinære påskeferie, forventes denne forlænget til og med d. 29/3.

Rønne kommunale ungdomsskole.

Ungdomsskolen begyndte undervisningen den 6. oktober 1965 med det største antal elever i skolens historie – der var tilmeldt 36 piger og 19 drenge.

For pigernes vedkommende omfattede undervisningen ungdomsorientering, maskinskrivning og kjolesyning, medens drengene undervistes i ungdomsorientering og maskinskrivning. Faget motorlære måtte udgå på grund af for ringe tilslutning.

Ungdomsorientering, der er ungdomsskolens hovedfag, omfattede emnerne barnepleje, rumfart, musikforståelse og emner af mere samfundsbetonet art.

Som lærere i ungdomsorientering medvirkede sundhedsplejerske frk. K. M. Clausen, organist F. Grützmeier, lærerne fru K. Christensen og hr. E. Christensen samt overlærer J. Østergaard Olesen. To store hold i maskinskrivning blev ledet af hr. revisor P. Sommer, og endelig forestod fru Åse-Lis Nielsen undervisningen i kjolesyning.

Ved skoleårets afslutning fik de elever, der havde fulgt undervisningen, udleveret et bevis for deltagelse i denne.

Ca. 50 af skolens elever og popgruppen »Nights« bidrog til, at skoleåret midt i marts måned kunne afsluttes på en festlig og fornøjelig måde.

J. Østergaard Olesen.

Regnskab.

I. Lærer- og børnebogsamlinger.

1/8 1965–31/7 1966.

a. Aavangsskolen.

Indtægter	Kr.	Ø.	Udgifter	Kr.	Ø.
Kassebeholdning 1/8 65	281	78	Bogindkøb	3778	03
Kommunens tilskud	4000	00	Foreningen »Norden«	50	40
Tilskrevne renter	86	05	Socialpæd. Forening	20	40
			Dansk Gymnastiklærerforening	7	40
			Erhvervskartoteket	20	40
			Tidsskriftet »Kirkens Verden« ..	68	40
			National Geographic Magazine	67	64
			Kroghs skolehåndbog	180	00
			Diverse	44	50
			Kassebeholdning 31/7 66	130	66
	4367	83		4367	83

Ovenstående regnskab er gennemgået og fundet i overensstemmelse med de fremlagte bilag. Kassebeholdningen indestår på sparekassebog.

Rønne, den 31/10 1966.

G. Christensen.

b. Østre Skole.

Indtægter	Kr.	Ø.	Udgifter	Kr.	Ø.
Kassebeholdning 1/8 65	351	37	Foreningen »Norden«	50	00
Kommunens tilskud	4000	00	Tidsskriftet »Kirkens Verden« ..	68	00
Tilskrevne renter	107	70	– »Rundt i Verden« ..	135	00
			– »Naturens Verden«	60	00
			– »Columbus«	392	00
			Andre tidsskrifter	122	00
			Bogindkøb	3399	15
			Indbinding	38	00
			Diverse udgifter	185	30
			Kassebeholdning 31/7 66	9	62
	4459	07		4459	07

2. Grosserer Andr. Riis' legater.

1/8 1965–31/7 1966.

a. Kompletteringsfonden.

Indtægter	Kr.		Ø.	Udgifter	Kr.		Ø.
Kassebeholdning 1/8 65	1999	90		Kassebeholdning 31/7 66	2237	25	
Legatrenter	168	06					
Tilskrevne renter	69	29					
	2237	25			2237	25	

b. Legater til flidspræmier.

Indtægter	Kr.		Ø.	Udgifter	Kr.		Ø.
Kassebeholdning 1/8 65	574	50		Flidspræmier	156	15	
Legatrenter	247	07		Kassebeholdning 31/7 66	688	00	
Tilskrevne renter	22	58					
	844	15			844	15	

Ovenstående regnskaber for lærer- og børnebogsamlingerne på Østre skole samt for grosserer Riis' legater er reviderede og fundet i overensstemmelse med bilagene. Kassebeholdningerne indestår på sparekassebøger.

Rønne, den 17/12 1966.

P. Jensen.

3. Skolevæsenets regnskab 1965/66.

Lærertilskud, vikarløn, inspektion m. v.	2.303.948,03	
÷ statstilskud	1.931.295,42	372.652,61
Lønninger til skolebetjente	52.034,17	
Tilskud til pensionsfond + ATP for skolebetjente	10.515,54	62.549,71
Administrationsudgifter (kontorhold m. v.)		26.126,11
De faste ejendomme	420.227,61	
÷ lejeindtægt	6.513,00	413.714,61
Inventar og materiel		114.239,05
Brændsel, belysning og vandforsyning		78.505,65
Rengøring		192.293,87
Skatter og forsikringer		41.246,44
Undervisningsmidler		156.347,73
Bogsamlinger, flidspræmier		8.285,50
Stipendier til elever i 8.-9. kl. og realafd.	25.600,00	
÷ statstilskud	17.576,00	8.024,00
Tilskud til undervisning i andre kommuner		2.780,12
Befordring af skoleelever	23.744,00	
÷ tilskud fra skolefonden	4.072,00	19.672,00
Bidrag til skolefonden		62.756,48
Skolelæge m. v.		28.113,35
Skoletandpleje	139.617,62	
÷ tilskud fra skolefonden	2.396,00	137.221,62
Skolebespisning	36.714,50	
÷ statstilskud	9.250,27	27.464,23
Diverse udgifter		37.363,03
		<u>I alt 1.789.356,11</u>
Fragår:		
Statstilskud til 8.-9. kl.	27.264,00	
Skolepenge for udenbys elever	43.549,00	
Indtægter fra legater	2.000,00	72.813,00
		<u>1.716.543,11</u>
Udgifter i alt vedr. det kommunale skolevæsen		1.716.543,11
Udgifter pr. elev: kr. 1.020,54		
På skolevæsenets regnskab opføres desuden flg. udgifter:		
Tilskud til Statsskolen	27.230,00	
Ungdomsskolen (7.815,34 ÷ 3.872,97)	3.942,37	
Tilskud til aftenskoler	25.832,37	
Skolebetjentes tilsyn ved aftenskoler	6.565,47	
Tilskud til ungdomsklubber	6.470,62	
Tilskud til ungdomsforeningers lokaleudgifter	1.046,21	
Ungdomsnævn	1.449,84	
Tilskud til lærlingeuddannelse	58.760,44	
Tilskud til elever i godkendte efterskoler	6.100,00	137.397,32
		<u>1.853.940,43</u>
Samlede udgifter		1.853.940,43